

4 Maritiem

Maritiem

Aan de orde is het **tweeminutendebat Maritiem (31409, nr. 484)**.

De voorzitter:

We starten het tweeminutendebat Maritiem. Ik heet de minister van Infrastructuur en Waterstaat weer welkom. Ik start met de eerste spreker. Dat is mevrouw Kröger, maar die zie ik niet in de zaal. Daar komt mevrouw Kröger aanrennen. Goedemorgen, mevrouw Kröger. Het woord is aan u.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Excuus. Ik heb de volgende twee moties voor dit tweeminutendebat.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het in zee dumpen van ladingresten zoals paraffine nog steeds veel voorkomt;

overwegende dat Nederland toestaat dat schepen na de voorwas de haven verlaten en daarmee het dumpen van ladingresten faciliteert;

overwegende dat de IMO regionale maatregelen toestaat;

verzoekt de regering om de regel aan te scherpen zodat tankers met vuile tanks de haven niet meer mogen verlaten, om zo het dumpen van vuil water en ladingresten in zee te voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kröger.

Zij krijgt nr. 490 (31409).

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Dan de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister erkent dat de milieutoestand van de Nederlandse wateren op dit moment onvoldoende is en het lozen van scrubberwater door zeeschepen niet bijdraagt aan een verbetering van het mariene milieu;

constaterende dat de Europese Kaderrichtlijn mariene strategie (KRM) lidstaten verplicht om de goede milieutoestand (GMT) op zee te realiseren;

constaterende dat OSPAR de kuststaten formeel aanbeveelt om de lozing van scrubberwater te verbieden in de territoriale wateren en de overheden van Denemarken, Finland en Zweden al een nationaal verbod op open-loop scrubbers hebben ingesteld;

verzoekt de regering een verbod in te stellen op het lozen van scrubberwater door zeeschepen in de Nederlandse territoriale wateren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kröger.

Zij krijgt nr. 491 (31409).

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Kröger. We gaan verder met de heer Schutz van de VVD.

De heer **Schutz** (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Het is ook mijn eerste optreden vandaag in de plenaire zaal, maar geen maidenspeech.

Ik heb enkele aanvullende vragen aan de minister. De eerste: welk concreet tijdpad wil de minister hanteren voor de noticetijdverkorting van hulpvliegtuiginzet bij rampen op zee? Welke horizon geldt voor de overige maatregelen en aanbevelingen van de OVV? Wat is de stand van vandaag inzake RED III om een gelijk speelveld te creëren, nu 1 januari 2026 nabij is? Dan gaat het om timing en scope met zowel België als Duitsland. Stel dat dat niet parallel loopt, wat doet de minister dan? Is dat afgestemd met sectoren en, zo ja, hoe reageerden die? Hoe zorgen we ervoor dat de transitie van wegtransport niet ten koste gaat van de transitie voor de binnenvaart? Hoe staat het met de lobby van de Annex IXb-grondstoffen voor zeevaart? Op welke manier kan de binnenvaart deze benutten?

Hoe staat het met het geven van uitvoering aan de motie van de oud-leden Van Groningen en Veltman over het gelijkheidsbeginsel biobrandstoffen waarin de VVD de regering vroeg te verkennen wat nodig is om bio-Ing via de massabalanssystematiek toe te passen, daarbij te onderzoeken welke belemmeringen er momenteel bestaan en deze weg te nemen? Duitsland, Frankrijk, Italië, België en Spanje hanteren wél biomassabalans voor bio-Ing, inclusief terminals als startpunt. De Eurocommissaris Jørgensen heeft recent verduidelijkt dat het de bedoeling is dat lidstaten, inclusief Nederland, massabalans moeten toestaan, mits aan de juiste voorwaarden wordt voldaan. Hoe gaat de minister voort?

Ten slotte. Hoe verklaart de minister dat de minister van KGG naar verluidt recentelijk de import van groen gas via biomassa voor de bijmengverplichting in de gebouwde omgeving heeft toegestaan, maar dat exact dezelfde systematiek voor transport thans nog is geweigerd? Erkent de minister dat het blokkeren van de massabalans in Nederland de verduurzaming van zwaar transport vertraagt, juist nu elektrificatie en waterstof pas over jaren op grote schaal beschikbaar zijn?

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Schutz. We gaan verder met een extra spreker: mevrouw Van der Plas namens BBB.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Voorzitter. De watertaxi van en naar Ameland houdt de gemoederen al jaren bezig. Het zit nog steeds helemaal klem. Ik heb een vraag aan de minister hierover. De motie van voormalig Kamerlid Cor Pierik, mijn collega, riep in januari op om binnen zes weken tot een oplossing te komen voor de situatie rondom de watertaxi van en naar Ameland. Het duurt echt veel te lang. Daarom hoop ik dat de minister dit dossier uiterlijk begin januari tot een goed einde brengt, samen met de collega's op het ministerie van LNV natuurlijk, zodat de watertaxi weer kan gaan varen. Er zijn ondertussen namelijk heel veel schrijnende situaties ontstaan doordat de watertaxi in de ambtelijke rompslomp klem is komen te zitten. Is de minister bereid om op zeer korte termijn naar Ameland af te reizen om met ondernemers van de watertaxi mee te varen en hen en de Amelanders te spreken over hun ervaringen? Zo kan de minister zelf ervaren waarom het van belang is dat de watertaxi weer snel kan gaan varen.

Voorzitter. Dan heb ik ook nog één motie.

Mevrouw Vellinga-Beemsterboer (D66):

Vorige week hebben we bij I&W besloten om in te gaan op de uitnodiging voor een werkbezoek naar de Wadden. Ik stel voor dat de minister daarbij aansluit en dat we dan ook dit onderwerp aansnijden.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Dat vind ik een heel goede suggestie. Ik heb zelf ook aange dragen dat we ook die watertaxi gaan bezoeken bij dat werkbezoek, omdat de bewoners van Ameland 's nachts helemaal niks kunnen.

De voorzitter:

We gaan kijken of de minister ook naar de watertaxi toe wil.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Dat zou een heel goede suggestie zijn. Als dat niet lukt, is mijn vraag toch om te proberen om voor het einde van het jaar daarnaartoe te gaan.

De voorzitter:

Uw motie.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

De motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat zonne-atollen eerder op het IJsselmeer zijn verboden vanwege ecologische en ruimtelijke risico's;

overwegende dat pilotprojecten met drijvende zonne-eilandconstructies te maken kregen met ernstige technische incidenten, waaronder schade door storm en brand, hetgeen de kwetsbaarheid van dergelijke installaties onderstreept;

overwegende dat de Noordzee, met haar zware stormen, extreme golfslag en intensieve scheepvaart, een nog risicovollere omgeving vormt, waardoor schade, losrakende elementen en bijkomende milieuschade niet acceptabel kunnen worden geacht;

verzoekt de regering een algeheel verbod op zonne-atollen in de Nederlandse Noordzee in te stellen en dit juridisch te verankeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Plas.

Zij krijgt nr. 492 (31409).

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Alstublieft.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Van der Plas. We schorsen tot 11.10 uur maximaal. Ik hoop dat de minister misschien ietsje eerder terug is.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Ik zie de minister heel langzaam komen aanlopen. Hij is nog aan het studeren terwijl hij loopt. Dat is gevaarlijk. Ik zie mevrouw Kröger niet in de zaal. We gaan wel met haar motie beginnen. Ik weet niet waar mevrouw Kröger is. Ik zie nu een medewerker heel hard lopen, maar, minister, begint u gewoon, zou ik zeggen. De motie op stuk nr. 490.

Minister Tieman:

Ik ontraad de motie op stuk nr. 490. Ik ga de voorschriften in de haven aanscherpen en ik ga de lijst van stoffen ook aanscherpen. Ik breng het ook onder de aandacht van de IMO, de Internationale Maritieme Organisatie. Daarin heeft Nederland vorige week een HNS-verdrag geratificeerd. Zodoende.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 490 van mevrouw Kröger is ontraden, maar er komen wel een aantal acties.

Minister Tieman:

Ja.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 491.

Minister Tieman:

Ik ontraad de motie op stuk nr. 491, maar ik heb daar ook nog echt een opmerking bij, want mevrouw Kröger heeft echt een punt. Ik verzoek mevrouw Kröger mij nog heel even de tijd te geven om dit binnen het OSPAR-Verdrag te realiseren. Daar geef ik ook meteen een datum bij. In 2027 moet hier een besluit over worden genomen. Dat gaat om de OSPAR-landen. Dat is een iets kleinere groep landen dan in de IMO, maar dat is nog steeds een heel grote hoeveelheid landen in het oostelijke gedeelte van de noordelijke Atlantische Oceaan.

Mevrouw Kröger (GroenLinks-PvdA):

Dit is een onderwerp dat, volgens mij, toen ik zeven jaar geleden met deze portefeuille begon, al speelde. Ik denk dat we gewoon niet de tijd hebben om nog langer te wachten, dus ik zou de minister toch willen verzoeken om, net als Denemarken, Finland en Zweden, nationaal maatregelen te nemen, parallel door te gaan met de onderhandelingen in het OSPAR-Verdrag en dan ook op te trekken met Denemarken, Finland en Zweden om met elkaar voor elkaar te krijgen dat we het in het hele verdrag gaan regelen. Ik vraag dus om toch ook de nationale route in te zetten.

Minister Tieman:

Dank u wel voor deze overweging. Ik hou het even bij de woorden die ik net heb uitgesproken, maar ik ga kijken wat we nog kunnen doen om scherper aan de wind te zeilen om dit binnen afzienbare tijd geregeld te hebben.

De voorzitter:

"Scherper aan de wind zeilen", dat is mooi in een maritiem debat. De motie op stuk nr. 491: ontraden. De motie op stuk nr. 492.

Minister Tieman:

De motie op stuk nr. 492 gaat over een verbod op zonne-atollen. Het is zeer frustrerend dat dit überhaupt heeft plaatsgevonden. Er komt op dit moment ook geen veld bij totdat het onderzoek rondom het eerste demonstratieproject afgerond is. Ik zit hier ook echt bovenop. Maar ik vind het iets te snel om nu na het eerste demonstratieproject alles te verbieden en dat ook te borgen. Ik ben bezig met de vergunningsvoorschriften. Ik ben bezig met de evaluatie van het ongeval, zodat dit nooit meer gebeurt. Op dit moment ontraad ik dan ook de motie.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 492: ontraden. Er waren nog vragen, denk ik, minister?

Minister Tieman:

Ja. Ik heb nog een behoorlijk aantal vragen van VVD-huize. De massabalans is een heikel punt. Dat geldt ook voor de RED III. Ik pak ze even bij elkaar. Wat betreft de RED III ben ik op dit moment in overleg met de staatssecretaris — het is ook zijn portefeuille — over hoe hier verder mee om te gaan. De Eerste Kamer wordt geïnformeerd en dan wordt ook u geïnformeerd over hoe we hiermee omgaan ten opzichte van de omliggende landen en welke mitigerende maatregelen we zouden kunnen nemen, kijkende naar de implementatie op 1 januari van de RED III-voorschriften. Er zijn dus zaken in beweging op dit moment van spreken. Ik kan daar alleen op dit moment nog even niks over zeggen in verband met het informeren van de Eerste Kamer. Ook u zult geïnformeerd worden over hoe we dit gaan aanpakken. Dat wordt dan middels een brief aan u kenbaar gemaakt. Maar wij hebben oog en oor voor wat er in omliggende landen gebeurt. Ik heb met de Duitse minister overlegd. Ik weet wat er in België gebeurt. Wij hebben afgelopen weekend ook allerlei stakeholders gebeld. Dan moet u denken aan de brancheverenigingen. Ik denk dat we hier een gewogen besluit over kunnen nemen. Alleen, ik kan er nu nog even niks over zeggen.

De voorzitter:

Mag ik u vragen iets korter te antwoorden, minister, want we moeten door. Ik geef de heer Schutz één interruptie.

De heer Schutz (VVD):

Ik luister goed naar de minister, ook naar wat hij tussen de regels zegt. Hij had het over een brief waarmee we geïnformeerd worden. Op welke termijn voorziet u dat die onze richting op komt? 1 januari komt namelijk wel heel erg dichtbij en we willen gewoon weten waar we aan toe zijn.

Minister Tieman:

Voor het einde van het jaar — ik kijk even — kan ik die toezegging doen.

De voorzitter:

Dat lijkt mij een goede toezegging. U vervolgt uw antwoorden.

Minister Tieman:

Dan wilde ik verdergaan met: welke horizon voor de noodhulptijden? Begin Q1 van volgend jaar stuur ik de nota noodhulpverlening naar u toe. Daar staat onder andere het hoe voor de 55ste breedtegraad in. Nu moeten we voor 90 minuten aanwezig zijn, mogelijk kunnen we dat met een dertigtal minuten gaan reduceren. Dat is onze inzet. Voor de andere breedtegraden is dat 120. Wordt vervolgd ten aanzien van de andere zaken. Bij het OVV-rapport kom ik met een brief richting de Kamer over hoe we daar invulling aan gaan geven.

Mevrouw Van der Plas: de toezegging van de minister ten aanzien van de watertaxi ...

De voorzitter:

Uw microfoon stoorde volgens mij, minister. U vervolgt rustig uw betoog. Het ging goed.

Minister Tieman:

Dank u wel. Op 29 januari is er een commissiedebat. Op korte termijn verwacht ik ook het rapport van het MARIN ten aanzien van de versnelling naar 40 km/u voor de watertaxi. Ik heb het concept gezien en ben hoopvol. Dat rapport gaat, wanneer het in zijn definitieve versie is, naar de Kamer toe. Daarin staan wel een aantal voorwaarden waarmee we wellicht naar die hogere snelheid kunnen gaan. Ik ga dus in op de uitnodiging om met de mensen op Ameland te gaan spreken. We hebben natuurlijk ook nog een stukje voor de natuurvergunning. Wat dat betreft kan ik hier veel meer over vertellen in het commissiedebat, want dan heb ik eigenlijk het hele pakketje rond voor het veiligheidsaspect.

De heer Heutink (PVV):

Het is fijn dat de minister hoopvol is en dat het wellicht mogelijk gaat zijn, maar ik wil de minister er wel op wijzen dat onder anderen mevrouw Van der Plas en ikzelf er al jaren om vragen om dit gewoon te regelen. Ik wil hier toch wel even benadrukken dat het echt belachelijk is dat het allemaal zo lang moet duren. Dus één oproep aan de minister is: ga het gewoon regelen, laat die watertaxi richting Ameland alstublieft weer varen.

Minister Tieman:

Ja, meneer Heutink, maar ik geef u ook mee ...

De voorzitter:

Via mij spreken graag.

Minister Tieman:

Ja, meneer de voorzitter. Wat dat betreft heb ik ook een getuigenverklaring gelezen ten aanzien van wat er allemaal heeft plaatsgevonden op bijvoorbeeld Terschelling. Veiligheid staat bij mij zeer hoog in het vaandel. We hebben ook te maken met de natuurvergunning. Als ik nu aangeef dat wij binnen nu en anderhalve maand duidelijkheid hebben over dit dossier, denk ik dat dat een goede stap is. Dan heb ik het pakketje rond. Want op het moment dat er nu weer een ongeval gaat gebeuren, met alle incidenten die hebben plaatsgevonden rondom de watertaxi's in Rotterdam en bij Terschelling ... Ik denk dat ik de eerste stap heb gezet en op korte termijn naar die 40 km/u kan gaan.

De voorzitter:

Ik geef het woord aan mevrouw Van der Plas. Nee, één interruptie, meneer Heutink, dus nu mevrouw Van der Plas.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

Voorzitter. Echt hoor, over die ongevallen ... Dit is allemaal echt allang besproken in de afgelopen jaren. We gaan hopelijk niet wéér helemaal opnieuw beginnen en wéér bij het startpunt van de ongevallen beginnen. Natuurlijk staat veiligheid voorop. Dat geldt ook voor die mensen die met de watertaxi's vervoeren en daar aan het roer staan. Dus

echt, alsjeblieft ... Dat MARIN-rapport zou er in november al zijn.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Van der Plas.

Mevrouw Van der Plas (BBB):

We zitten nu in december. Dat komt dan binnenkort. Dus fijn dat de minister naar Ameland gaat. Hij zal het daar ook allemaal horen, op Ameland; alles wat wij de afgelopen jaren al hadden gehoord. Dus heel fijn dat de minister meegaat, maar laten we alsjeblieft niet weer helemaal van voren af aan beginnen. De watertaxi is 18 meter lang, de veerboot is 20 meter lang, en de veerboot mag wel de hele dag heen en weer naar Ameland. Dat is prima en goed, mensen moeten ernaartoe kunnen, maar die watertaxi gaat erover dat bewoners ook naar het vasteland moeten kunnen komen, of andersom, in bijvoorbeeld spoedgevallen.

De voorzitter:

Dank u wel. De minister voor een afsluitende opmerking hierover.

Minister Tieman:

De boodschap is helder ontvangen. Ik kom op korte termijn met, in mijn optiek, goed nieuws — laat ik wat verder gaan dan hoop. Ik ga dit regelen.

De voorzitter:

U vervolgt uw betoog.

Minister Tieman:

De laatste, voorzitter. Dat gaat over de vraag of de transitie van het wegtransport ten koste gaat van de binnenvaart. U heeft de KiM-cijfers gezien, de cijfers van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid. Voor de binnenvaart was dit min 10%, zeg ik uit mijn hoofd, voor het wegtransport plus 10% ten opzichte van 2014. Dat gaat dus de verkeerde kant op. We hebben 9 miljoen euro beschikbaar gesteld om de modal shift de komende twee jaar te accommoderen om verladers te verleiden.

Tot zover, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel, minister.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Dan gaan wij met gezwinde spoed verder met het volgende tweeminutendebat. Dat is het tweeminutendebat Milieuraad. Ik kijk even of alle sprekers die zich daarvoor hebben aangemeld er zijn.